

туційним зверненням громадянина Багінського Артема Олександровича щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 14-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про адміністративну відповідальність у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v023p710-10>

Ростовська Карина Валеріївна
докторант Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник – д.ю.н., доц. Мінка Т.П.
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

СПІВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ПРОТИДІЯ» ТА «ЗАПОБІГАННЯ» КОРУПЦІЇ

Основними напрямками на усіх історичних етапах розвитку та становлення антикорупційного законодавства в Україні були заходи, спрямовані на зменшення корупції в Україні, недопущення вчинення корупційних правопорушень, поширення цього ганебного явища.

Однак не можна не звернути увагу, що сьогодні як в науці, так і законодавець однозначно не визначилися зі значенням та співвідношенням таких понять, як «протидія корупції», «боротьба з корупцією», «запобігання корупції». Відсутні остаточні ознаки, які відрізняють ці поняття.

Так, 5 жовтня 1995 р. було прийнято Закон України «Про боротьбу з корупцією», який був покликаний упередити прояви корупції в Україні та встановити механізм відповідальності за вчинення корупційних правопорушень. 11.09.2009 року було прийнято новий Закон України, який отримав назву «Про засади запобігання і протидії корупції». Через декілька років цей закон втратив актуальність і 7 квітня 2011 року було прийнято новий Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції», який втратив чинність на підставі Закону № 1700-VII від 14.10.2014 р. Цим Законом України було прийнято новий Закон «Про запобігання корупції». Як ми бачимо законодавець вживає різні поняття щодо позначення заходів подолання корупції в Україні.

Якщо здійснити порівняльний аналіз змісту вказаних законодавчих актів, то можна прийти до висновку, що Закон України «Про боротьбу з корупцією» за своєю ідеологією був спрямований на здійснення заходів суто репресивного характеру (боротьбу), а вже інші законодавчі акти спрямовувалися (і зараз спрямовуються) на здійснення заходів з мінімізації корупції як явища. А останній законодавчий акт у цій сфері взагалі містить положення, згідно до яких запобігання корупції починається ще на стадії, коли здійснюється відбір кандидатів на державну службу.

Серед науковців також відсутні єдині підходи до визначення понять

«протидія корупції», «боротьба з корупцією», «запобігання корупції».

Так, Великий тлумачний словник сучасної української мови визначає «протидію» як дію, що спрямована проти іншої дії, перешкоджає їй. Натомість, протидіяти означає суперечити, йти проти, всупереч, заважати та намагатися знищити іншу дію [1]; спрямовувати дію проти кого-, чого-небудь, діяти всупереч комусь, чомусь [2]. Варто підтримати думку, що термін «боротьба з корупцією» має застосовуватися при проведенні активних заходів правоохоронними органами [3, с. 68], активних дій репресивного характеру.

Щодо співвідношення термінів «протидія» та «запобігання». В цьому аспекті варто звернутися до напрацювань науки кримінології. Так, слушною є позиція В.Ф. Щербаківа, який вважає, що термін «протидія злочинності» точніше відображає діяльність державних органів у цьому напрямі, оскільки охоплює діяльність органів державної влади з формування та застосування правових норм не тільки матеріального, процесуального і виконавчого кримінального права, але й інших правових норм, що регулюють відносини у сфері економічної діяльності, розроблення та здійснення заходів щодо дотримання законодавства, запобіжних заходів, у тому числі загальносоціального характеру, на відомчому рівні тощо [4].

М.І. Мельник та М.І. Хавронюк дають визначення запобігання злочинності – як здійснення економічних, політичних, ідеологічних, виховних, правових та інших заходів; це діяльність по виявленню та усуненню причин злочинності, окремих видів та груп злочинів, конкретних злочинів, по недопущенню завершення злочинів на різних етапах розвитку злочинної поведінки [5].

О. Ключев запобіганням злочину вважає вжиття необхідних заходів недопущення вчинення правопорушень, встановлення осіб, які намагаються скоїти правопорушення, та вжиття до них певних заходів з метою недопущення реалізації їх протиправних намірів [6].

На нашу думку, тлумачення понять «протидія» та «запобігання» є практично однаковими.

Досліджуючи теоретичні проблеми вживання терміна «протидія злочинності», М.І. Паславський робить висновок, що співвідношення понять «боротьба зі злочинністю», «запобігання (попередження) злочинності», «наступ на злочинність», «контроль над злочинністю» із протидією злочинності, можна цілком обґрунтовано констатувати, що змістовний, логічний та семантичний аналіз дають підстави стверджувати, що найбільш адекватним термінологічним позначенням суспільної діяльності, спрямованої проти організованої злочинності, є протидія організованій злочинності. Використання уніфікованого поняття дозволить усунути неоднозначності й суперечності в розумінні окремих проявів та протиправної діяльності організованих злочинних груп у цілому [7, с. 620].

Отже, підсумовуючи вищевикладене, ми вважаємо, що терміни «боротьба» та «протидія» і «запобігання» є не однаковими, мають різну ідеологію та змістовне наповнення. Поряд з цим такі поняття, як «протидія» та «запобігання» слід вважати синонімами.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і доп.) / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2002. – 1428 с.
2. Даль В. И. Толковый словарь живого великорусского языка : в 4-х т. / Даль В.И. – М. : ОЛМА-ПРЕСС, П-Р. – Т. 3. – 2001. – 576 с.
3. Бусол О.Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у контексті сучасної антикорупційної стратегії : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / О.Ю. Бусол. – К., 2015. – 480 с.
4. Щербаков В.Ф. Государственная политика противодействия преступности в сфере экономики: понятие и сущностная характеристика / В.Ф. Щербаков // «Черные дыры» в Российском законодательстве : Юридический журнал. – М. : «1с: Компьютерный Аудит», 2005. – № 4. – С. 151–158.
5. Мельник М.І. Суд та інші правоохоронні органи. Правоохоронна діяльність : закони і коментарі : навч. посібн. / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К., 2001.
6. Ключев О. Розмежування запобіжної профілактики і профілактичної діяльності органів внутрішніх справ / О. Ключев // Право України. – 2005. – № 3.
7. Паславський М.І. Дослідження термінологічного означення і вживання терміна «протидія злочинності» / М.І. Паславський // Науковий вісник Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ. – 2013. – № 1. – С. 613–622.

Ющик Олексій Олексійович
аспірант
(Міжрегіональна академія
управління персоналом)

**АКТИ СПОРТИВНОГО ПРАВА В РЕГУЛЮВАННІ
ПРАВ СПОРТСМЕНІВ І ТРЕНЕРІВ**

Юридична практика пов'язує регулювання суспільних відносин в Україні, прав і свобод громадян із законодавством, нормативними актами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, насамперед, із законами України.

Це впливає насамперед із статті 92 Конституції України. Згідно з нею, права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, а також основні обов'язки громадянина визначаються виключно законами України. Так само виключно законами визначаються засади цивільно-правової відповідальності та діяння, що визнаються злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них. Це означає, що дані питання не можуть бути *визначені* на рівні підзаконних нормативних актів. Однак при цьому не виключається правове *регулювання* підзаконними актами відносин з *реалізації* прав, свобод, обов'язків та відповідальності, визначених законом.

Разом з тим коло підзаконних нормативних актів, які регулюють права